

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KIRKEHISTORISKE SAMLINGER,

FEMTE RÆKKE,

UDGIVNE AF

SELSKABET FOR DANMARKS KIRKEHISTORIE

VED

HOLGER FR. RØRDAM,

DR. PHIL., SOGNEPRÆST.

FØRSTE BIND.

KJØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS UNIV. BOGHANDLER G. E. C. GAD.

THIELES BOGTRYKKERI.

1901—03.

Bidrag til N. F. S. Grundtvigs Levnedshistorie.

Ved **Holger Fr. Rørdam.**

For en Tid siden henledte Hr. Arkivar Kringelbach min Opmærksomhed paa, at der i Rigsarkivet findes nogle Ansøgninger fra Grundtvig med tilhørende Betænkninger fra daværende Autoriteter, som mulig fortjene Opmærksomhed. Ved Gjennemsynet maatte jeg tiltræde hans Skjøn og lod derfor tage nøjagtige Afskrifter af dem, som herved meddeles.

1.

Efterfølgende Andragende er fra Grundtvigs Trængselstid, da han som tjenstledig Kapellan opholdt sig i Kjøbenhavn, og har ikke været bekendt for nogen af hans Biografer.

Til Kongen!

Deres Majestæt tilgive i Naade den allerunderdanigste Frihed, hvormed jeg vover for Majestæten Throne at nedlægge et Ord og en Bøn, som jeg tør haabe, de særdeles Omstændigheder betage i denne Afgivelse fra de sædvanlige Former det uskikkelige, der ellers maaskee kunde synes at være deri. Saameget mere tør jeg haabe at høres mildelig af Majestæten, som det hartad udelukkende var et kongeligt Grundtræk hos Diderik den Lyksaliges høie Ætmænd, gierne

at lade sig af ærlige og tro Undersaatter betragte som Landsfædre, til hvem de turde vende sig med den Fortrøstning at høres taalmodelig og bøn høres, saafremt deres Ønske kunde stemme med Majestætens landsfaderlige Viisdom og Retfærd. Som troe og ærbødig Undersaat er det da jeg med barnlig Frimodighed nærmer mig Danner-Kongens Throne og taler hvad der er i mit Hjerte, vis paa ei derved at forspilde min Konges Naade, om end min Bøn ei kan opfyldes, og beredt til i Ydmyghed og Underdanighed altid at være tilfreds med hvad Gud og Kongen beslutter over mig.

Den Mildhed, hvormed Majestæten hører ogsaa sine ringeste Undersaatter, og den Omhu, hvormed høistsamme bevarer Mindet om alt, hvad der paa nogen Maade kan komme i Betragtning, byde mig ei at uleilige med Gientagelse af hvad jeg før har givet mig den allerunderdanigste Frihed at fremføre om mine Bestræbelser og min Stilling, men derimod vilde Deres Majestæt allernaadigst tillade mig at anføre, hvorfor jeg nu frembærer andre Ønsker end dem jeg hidindtil vovede at yttre.

At faae et Præste-Embede i Hovedstaden var min eneste Bøn til Majestæten, saalænge jeg endnu havde Haab om, at min Kamp for Religionens hellige Sag kunde allerede nu tækkes de bedre i Landet, saa de rakde mig Haanden til at arbeide paa en Forvandling og Fornyelse hos Folket, der som den sande Oplysning er ligesaa vist ønskelige og nødvendige til Landets sande Lykke, som Christendom og Historie er Sandhed.

Nu derimod, da det er blevet mig aldeles klart, at selv de bedre ere indtagne af den Mening, at jeg ikke har drevet den store Sag med den Klogskab og Sagtmodighed, som det sig burde, nu agter jeg det for min Skyldighed at vise, at det i det mindste hverken var Stolthed eller Trættekierhed, der drev mig til at opoffre i den store Strid udvortes Rolighed, Verdens Bifald og alt hvad der sædvanlig vinker Menneskene, og dette kan jeg ei bedre vise end ved enten at forlade Hovedstaden som den store Skueplads for Aan-

dens Strid, eller dog selv der indskrænke mig til en Virksomhed, der ikke fører mig i nødvendig og umiddelbar Kamp med Nutidens forventede Aand.

Under disse Omstændigheder maae Ønsket om en fast og gavnlig Virkekreds voxé og forstærkes af det vel ikke rene, men dog tilgivelige Ønske at vinde nogen Lindring i de samme trange Kaar, med hvilke jeg i flere Aar kiæmpede for at kunne røgte mit Kald som christelig Skribent og Præst.

Hvor nu min Konge vilde i Naade sende mig som Præst, skulde jeg med Guds Hjelp vandre tilfreds og røgte mit Embede i Stilhed, men naar det maae tillades mig at yttre mine allerunderdanigste Ønsker, da gaae de ud paa at ansættes enten som Præst i en af Jyllands større Kiøbstæder eller som Lærer i Nordens Historie og Mythologie ved Kiøbenhavns Universitet.

Tækkedes det første Ønske Majestæten, da vilde jeg allerunderdanigst bede om det endnu ledige residerende Capellanie ved Domkirken i Aarhus, som jeg ikke, formedelst andet Haab, kunde betids ansøge om paa sædvanlig Maade.

Dømmer derimod Majestæten's Viisdom, at jeg ikke bør ansættes som Præst, saalænge den offentlige Mening eller Tale misbilliger min Præstefærd, da vover jeg af Majestæten's Naade at haabe mit andet Ønskes Opfyldelse, da man selv i Sverrig og Tydskland synes at ville lade mine Bestræbelser for at opklare Nordens Oldtid vederfares Ret, og da alle Partier her hjemme synes temmelig enige saavel om Sagens Gavnlighed som om min Dygtighed i dette Stykke.

Efter saaledes med underdanig Frimodighed at have frembaaret mit Anliggende overlader jeg trøstigt alt til Guds og hans salvedes Viisdom og Naade.

Allerunderdanigst
N. F. S. Grundtvig,
Capellan.

Khvn. 27de Decbr. 1815.

Naar Grundtvig i denne Ansøgning havde peget paa det residerende Kapellani ved Domkirken i Aarhus som et Embede, han kunde ønske at faa, da var det vel næppe Minderne fra hans lidet glædelige Skolegang i denne By, der drog ham, men snarere Formodningen om, at der her vilde findes enkelte, hos hvem hans Vidnedsbyrd vilde finde Ørenlyd. Jeg skal i saa Henseende henlede Opmærksomheden paa, at i den af Overlærer ved Aarhus Kathedralskole Erik Gjørup Tauber 1817 udgivne latinske Fremstilling af denne Skoles Historie, findes bl. a. en Fortegnelse over nogle fra Skolen udgaaede særlig fremragende Disciple («de egregiis scholæ discipulis»). Som den yngste i Rækken nævnes Grundtvig (S. 151), om hvem Forf. udtaler sig paa følgende Maade, der viser en høj Grad af Anerkjendelse af hvad Grundtvig allerede paa dette Tidspunkt havde udrettet som Skribent¹⁾:

»Vellem utiqve existent in schedis nostris scholasticis ἀπομνημονευματα qvædam de Grundtvigii nostri indole puerili, divinioris, qvo vir factus sæculum movit, ingenii scintillas jam in puero indigitantia. Qvum vero de vitâ ejus scholastica plane sileatur, crediderim fere illum (qvod de Junio Bruto asserit Titus Livius) latentem sua tempora oppertum fuisse, ingeniiqve sui aurum baculo veluti corneo inclusum celasse. Cæterum, qvam præclare hic vir de historia patria reliquisqve disciplinis meruerit, neminem lectorum hujus opusculi latere existimo.«

En Mand, der udtalte sig saaledes om Grundtvig, vilde sikkerlig have modtaget ham med Glæde. Men denne blev, som bekendt, ikke Præst i Aarhus²⁾. Da han jo imidlertid

¹⁾ Jeg benytter Lejligheden til ogsaa at henvise til nogle endnu tidligere Udtalelser om Grundtvigs Skribentvirksomhed i et Brev af Febr. 1812 fra M. F. Liebenberg til C. Pavels i Danske Saml. 2. R. II, 248 ff.

²⁾ Hertil kaldtes u. 24. Jan 1816 Cand. theol. Eggert Christoffer Brygmann, der døde 1835 som Præst i Skjelby og Gjeddesby paa Falster. Han var født samme Aar som Grundtvig og havde som

ogsaa havde antydnet, at han kunde ønske en Lærerstilling ved Universitetet, blev hans Ansøgning sendt til Universitetsdirektionen (da bestaaende af Malling, Moldenhawer og L. Engelstoft) med følgende Skrivelse:

Ved at tilsende Directionen hosfølgende allerunderdanigste Ansøgning fra Capellan Grundtvig ville Vi allernaadigst have Directionen paalagt at afgive allerunderdanigst Betænkning, hvorvidt Supplicanten kunde være at ansætte ved Universitetet. — Befalende Eder Gud!

Givet i Vor Residentsstad Kiøbenhavn

d. 6te Jan. 1815.

Frederik R.

Til Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler.

Følgende Betænkning (i Udkast, med Professor L. Engelstofts Haand) findes vedlagt. I Randen er noteret: i Januar 1816.

Allerunderd. Betænkning.

I dybeste Underdanighed vover Directionen ifølge D. K. M. allernaadigste Befaling at nedlægge dens Betænkning over Capellan Grundtvigs vedlagte Ansøgning til allerhøieste Bedømmelse. Upaatvivlelig har denne Mand Aands- og Character-Egenskaber, som tilkomme Agtelse. Hans Hierte er oplivet af varme Følelser for religiøs Moralitet, Konge og Fædreland. I hans Naturanlæg, forsaavidt disse med nogen Sikkerhed kunde bedømmes af hans hidtil udgivne Skrifter, er en vis Genialitet umiskindelig. Men en levende, dog uordentlig Phantasie er stærkere end hans Tænke- og Dømmekraft og vinder desto lettere Overhaand over de høiere Sielekræfter, jo mindre disse ere tilbørligen uddannede ved grundigere Studier, en Mangel, hvorved en ved en formeent Miskindelse endnu mere forhøiet Selv-

Kandidat vundet Universitetets Guldmedaille for en theologisk Prisaafhandling.

følelse let forledes til at tiltroe sig Styrke til originale Anskuelser af videnskabelige Gienstande, og til derpaa at grunde et formeent indvortes Kald til at gøre dem gieldende.

Allerede i sin første Prøveprædiken, hvilken Capellan Grundtvig aflagde som Candidat i Theologien, og som han har givet i Trykken, optraadde han som Ivrer for et kirke ligt System i det luthersk-protestantiske Samfund, hvilket han dengang ligesaa lidet formaaede at overskue i dets Oprindelse som i dets indre Sammenhæng og derpaa grundede Conseqvenz. Fornærmelige Udfald paa Landets fra ham forskielligt tænkende geistlige Embedsmænd foranledigede Besværinger fra enkelte Medlemmer af det kiøbenhavnske Ministerium, og disse havde den Følge, at paa Direct.s derom allerunderd. afgivne Betænkning og derpaa fulgte allerhøieste Resolution en formelig Irettesættelse for hans ubeskedne Yttringer og Fremgangsmaade blev ham tilkiendt og mundtlig givet i Consistorium.

Siden den Tid har Direct. ingen Anledning havt til nærmere at underrette sig om denne Mands videre Fremskridt og Adfærd paa den theologiske Løbebane. Ikkun om hans sildigere udkomne Forsøg i det historiske Fag har den erholdet Kundskab. Disse bære, saavidt den skjønner, vel i Almindelighed Præget af egen Tænkning, men hans Ansyn af Characterer og Begivenheder røbe derhos en høi Grad af Eensidighed og ere indhyllede i et Halvmørke for at skiule det overfladiske i hans historiske Studium. Verdenshistorien underordnes ved Capellan Grundtvigs vilkaarlige Behandling et af ham adopteret theologisk System, i hvilket han erkiender den eene saliggjørende Religionslære. Fra den Standpunkt: at begrunde dette, bedømmes Fortidens mærkværdigste Mænd og fremstilles de vigtigste Verdensbegivenheder, hint som dette med en umaadelig Selvtillid til en original Aandskraft og usømmelig Ringeagt mod anderledes tænkendes Overbeviisninger og Domme. Og naar hans Sprog hæver sig til den lidenskabelige Tone,

saa fierner den sig ikke allene fra den historiske Stils Værdighed, den synker endog ned til det uædle og selv til det platte.

En Mand af denne Individualitet kan Directionen ikke erkiende for et Subject, der var skikket til Universitetslærer i et Videnskabsfag, i hvis hensigtsmæssige Behandling det ligesaa meget kommer an paa en ulidenskabelig Dom over Kiendsgierninger som paa grundigt Studium af Historiens Kilder.

Iblandt den studerende Ungdom gives der stedse varme Hoveder, hvilke, jo ringere deres Forkundskaber ere og jo større deres Utilbøielighed er til de alvorlige Anstrængelser, som deres academiske Studier fordre, desto mere føle hos sig Drift til, derved at de tilegne sig originale Ideer, at give sig Anseelse af Selvtænkere mellem deres academiske Medborgere. Er det ved bekjendte Erfaringer afgjort, at mystiske og sværmeriske Skrifers Læsning, paa hvilke vor Tidsalder kun er altfor riig, har ført flere med Talent begavede Ynglinge paa Afveie, hvorfra de enten aldrig eller for sildig komme tilbage, saa er dette, endnu mere ufeilbarligen, en Følge af mundtlige Foredrage, naar disse holdes i den Aand, som betegner Capellan Grundtvigs historiske Skrifter.

Naar Directionen paa Grund af de forudskikkede Bemærkninger anseer det for Samvittighedspligt allerunderdanigst at fraraade Capellan Grundtvigs Ansættelse som Universitetslærer, er det dog tillige dens Ønske, at denne sig sikkert ulykkelig følende Videnskabsmand, som dog foruden agtværdige Hiertes Egenskaber besidder baade Talenter og Kundskaber, der hæve sig langt over den almindelige Middelmaadighed, en Landets Søn, hvem den Erfaring, formeentligen at blive ubilligen miskiendt af sin Tidsalder, maae smerte og forbitre saa meget mere, jo stærkere hans Selvfølelse er, og som deri turde erkiende en Opfordring og høiere Kald til desto modigere at forfølge sin betænkelige Bane — at denne Mand ved D. K. M. Mildhed og Naade

maatte sættes i en Stilling, som, idet den befrier ham fra trykkende Næringsssorger, aabner ham Leilighed til nyttig, i det mindste beskæftigende Virksomhed.

Om det turde findes raadeligt at betroe ham en Mee-nighed i en Kiøbstæd eller Landsbye — at bedømme dette ligger uden for den Directionen anviste Kreds. Men den vover at indstille til D. K. M. allernaadigste Forgødtbefindende, om det ikke skulde være een til Capellan Grundtvigs seeneste Studier og selv til hans Velfærd meest passende Foranstaltning, naar ham anvistes visse lærde Arbeider enten under den til Oldsagers Opbevaring nedsatte Commission eller under den kongelige bestandige Commission for Arne Magnussens Stiftelser eller saadanne, som han selv fortrinligen maatte ønske, f. E. Fortsættelsen af hans med Bifald¹⁾ optagne Oversættelse af Saxo og Snorre, og at ham derfor midlertidigen tilstodes en bestemt aarlig Gratification fra en af de det kongel. Finanzcollegium underlagte Fonds.

Dette allerunderdanigste Forslag grunder sig især paa Capellan Grundtvigs egen Yttring i Slutningen af hans Ansøgning, en Yttring, hvis Overeensstemmelse med Sandheden Directionen ikke i mindste Maade betvivler.

Ovenstaaende Betænkning blev afgiven 5. Febr. 1816. Nogen skriftlig Underretning har Grundtvig næppe faaet om, at hans Ansøgning var henlagt. 1¹/₂ Aar efter gjorde han et nyt Forsøg paa at faa Ansættelse ved Universitetet. Hans Ansøgning er dog ikke funden, men derimod følgende Skrivelse fra Kongen til Direktionen:

Vedlagte af Capellan pro persona N. F. S. Grundtvig allerunderdanigst indgivne Ansøgning ville Vi allernaadigst have Directionen tilsendt for at nedlægge allerunderdanigst Forslag over, hvorvidt og hvorledes Supplicanten kunde

¹⁾ Se dog Grundtvig, Literatur-Tidendens Skudsmaal i Henseende til Prøverne af Saxo og Snorro. Kbh. 1816.

være at ansætte som Lærer i Nordens Historie og Oldsager.
Befalende Eder Gud.

Givet paa Vort Slot Frederiksberg, d. 30te Sept. 1817.

Frederik R.

Til Direktion for Universitetet og de lærde Skoler.

I Direktionens (af L. Engelstoft konciperede) Betænkning gjentages først det meste af sammes ovenfor meddelte Udtalelse, hvorpaa der fortsættes paa følgende Maade:

Til dette som det væsentlige af hvad Directionen i sin allerunderdanigste Betænkning af 5. Febr. f. A. har yttret, kan den ei heller andet end nu i lige Underdanighed henholde sig. Thi det er saa langt fra, at de siden den Tid af Capellan Grundtvig udgivne historiske Arbeider kunne give Anledning til nogen Forandring i hiin Dom om ham, at de meget mere i høiere Grad bestyrke den. Directionen skal indskrænke sig til at nævne hans seenest udkomne Skrift: »Udsigt over Verdens-Crøniken, fornemmelig i det lutherske Tidsrum, Khvn. 1817«, som, foruden at det røber Ukyndighed i og Ligegyldighed for al historisk Konst og ægte videnskabelig Behandling, indeholder saa mange skieve Domme og uædle Udtryk, at det maa ansees som et Held for Fædrenelandets Ære, at den, fra hvis Haand saadanne Producter komme, ikke kan forkynde sig som offentlig Lærer ved noget videnskabeligt Institut.

Nordens Historie og Oldsager er vel et Fag, hvori Capellan Gr: har arbeidet med Iver og ikke uden Held. Det var ogsaa i Hensyn herpaa, at Directionen i sin ovennævnte allerunderdanigste Betænkning indstillede til allernaadigst Forgodtbefindende, om ham kunde forundes nogen Understøtning til Arbeider i dette Fag; dog ikke som offentlig Lærer, men som Privatmand. Ansættelse som offentlig Lærer i samme kan den endnu ingenlunde ansee

som tilraadelig; thi just de selvsamme Feil, der characterisere Grundtvigs historiske Foredrag og Forestilling i Almindelighed, befindes nu meer og meer at fremvise sig, ogsaa i hans til den gamle nordiske Historie hørende Forfatterarbejder, saaledes som dette tildeels er anmærket og oplyst i den sagkyndige Bedømmelse af hans »Prøver af Snorres og Saxos Krøniker i en ny Oversættelse«, som, forfattet af Professor, Dr. P. E. Müller, findes i Dansk Litteratur Tidende 1816, N° 7—9, tildeels yderligere godtgjort og udviklet i det Tillæg til denne Recension, som **bemældte** Prof. Müller **fandt sig anlediget til** at udgive, da han som Recensent var af Capellan Grundtvig angreben i et høist uanstændigt Stridsskrift, kaldet »Litteratur-Tidendens Skudsmaal«.

Direktionen har i sin allerunderdanigste Betænkning af 5te April d. A. oplyst, at Prof. Werlauff allerede er ansat som offentlig Lærer i den nordiske Historie og Oldsager, og at der ikke sees Middel til at lønne flere Lærere i dette Fag. Men kunde der tænkes paa at ansætte endnu en offentlig Lærer i samme, da vilde efter Directionens Skønning ingen snarere fortiene dertil at komme i Betragtning end den indsigtfulde og allerede baade som Forsker og Skribent meget fortiente Islænder, Professor Finn Magnussen, som det har behaget Deres Majestæt allernaadigst at tillægge 600 Rbd. S. V. aarlig for det første i 3 Aar for at arbeide i den nordiske Historie og Oldsager.

I sin allerunderdanigste Ansøgning har Capellan Grundtvig ogsaa alternativt anholdt om et Præsteembede. Vel ligger dette udenfor Directionens Embedskreds, men dersom Deres Majestæt vilde tillade den nogen Ytring i saa Henseende, da synes flere af hans Prækener at vidne om, at han kunde paa Landet blive en opbyggelig Folkelærer, og naar han da, dels ved oeconomiske Sysler blev beskieftiget, og saaledes fik Udkomme til at leve i huuslig Forbindelse, vilde han maaskee derved afdrages fra det hyppige Skriverie, hvortil hans isolerede Stilling mueligen er den nærmeste Anledning.

Kun Udkastet til denne Betænkning (signeret: sidst i October 1817) findes i Rigsarkivet. Under 24. Febr. 1818 reskriberede Kongen til de Deputerede for Finanserne, at Grundtvig, fra 1. Jan. s. A. at regne, skulde for det første paa 3 Aar nyde 600 Rdl. S. V. aarlig »for at sætte ham i Stand til at fortsætte Fordanskningen af Nordens Oldskrifter«. Efter at denne Bevilling var udløben, fornyedes den 20. Febr. 1821 for 1 Aar, 23. Febr. 1822 for 3 Aar, 2. Apr. 1825 atter for 3 Aar, »mod at han fortsætter sine Arbejder i Fædrelandets Historie efter Vor nærmere allerhøjeste Befaling«. 3. Maj 1828 gaves Bevillingen paany for 3 Aar.

Endnu kan tilføjes et Par senere Andragender fra Grundtvig, der formentlig heller ikke ville savne Interesse.

1.

Til Kongen!

Ved Majestætens allernaadigste Understøttelse har jeg i Somrene 1829 og 30 gjort to Reiser til England og der beskæftiget mig med den Angel-Sachsiske Literatur, som hidtil har været forsømt og er dog som Overgangen fra den gamle Classiske til den Ny-Europæiske af udmærket Vigtighed for Cultur-Historien.

Det lykkedes mig ikke blot selv at blive nærmere bekiendt med disse i Bibliothekerne begravne literaire Skatte, men tillige at vække saamegen Opmærksomhed derpaa, at en anseet Boghandling i London opfordrede mig til en Udgave af en Række Angel-Sachsiske Skrifter i 10 Bind, og, før jeg sidst forlod London, udarbejdede jeg i Følge deraf en prospectus paa Engelsk. Naar denne Udgave skulde komme istand, maatte jeg nødvendig endnu engang besøge England, for at conferere de Afskrifter, jeg alt havde, foranstalte flere og undersøge hvad end var tilbage, og med Majestætens allernaadigste Tilladelse vilde jeg derfor i Begyndelsen af Aaret allerunderdanigst ansøgt om Hielp dertil; men da jeg under Løbet af Vinteren Intet hørde fra London,

tænkte jeg, at Boghandlingen havde opgivet Entreprisen, og opgav derfor Reisen.

Nu seer jeg imidlertid pludselig min prospectus aftrykt i Kvartal-Skriftet Foreign Review for April, med en Række af Subskribenter, og med Boghandlingens bestemte Forsikring, at Værket med det Allerførste skal komme under Pressen. Skal nu ikke det bedste Resultat af mine Bestræbelser tabes, og Publikum skuffes i Forventningen af et vigtigt Udbytte, da maa jeg ufortøvet reise til England, især da et Bibliothek (i Bennet College) i Cambridge, som jeg nødvendig maatte besøge, lukkes sidst i Juni, og jeg tyer derfor allerunderdanigst til Majestæten med Bøn om 500 rdr til denne Reise, der, vil Gud, skal med lykkeligt Udfald tiene et vigtigt Foretagende, som ogsaa England veed, ene skylder Majestæten sin heldige Begyndelse.

Allerunderdanigst

Nik. Fred. Sev. Grundtvig.

Christianshavn, 24. Mai 1831.

(Strandgade 56).

Herover forlangte Kongen 26. Maj 1831 Erklæring fra Direktionen for Fonden ad usus publicos.

I Erklæringen hedder det: »Med Hensyn til hans (Gr.s) Skarpsindighed¹⁾ og Sprogsands er man derfor vist berettiget til at vente sig et rigt Udbytte for en Literatur, som hidtil har været saa forsømt, uagtet den som Overgangen fra den gamle klassiske til den ny-europæiske Literatur er af udmærket Vigtighed for Kulturhistorien.« Det tilraades derfor at tilstaa Gr. 500 Rdl. til Rejsen.

Under 4. Juni 1831 faldt den kgl. Resolution, at det ansøgte var bevilliget, hvilken Resolution under 14. Juni s. A. af Direktionen meddeltes Ansøgeren.

¹⁾ Foran dette Ord har først været skrevet: ualmindelige — hvilket er udslettet i Koncepten.

2.

Til Kongen.

Da det netop er min Historiske Videnskabelighed, Maje-stæten i en lang Række af Aar har havt den Naade at bemærke og understøtte, henvender jeg mig trøstigt til vor Allernaadigste Konge med Bøn om Leilighed til at gøre den lidt mere frugtbringende, end den hidtil har været!

En Forening af Studerende har anmodet mig om at holde Historiske Forelæsninger, og jeg ønskede at kunne gøre det offentlig, fordi jeg tænker, de da snarest kunde bidrage baade til at vække lidt meer Deeltagelse i den Nordboerne fordum saa kiære og velbekiendte, men nu saa lidt bekiendte og tit miskiendte Historie, og til derhos at berigtige endeel af de phantastiske Forestillinger om Menneske- og Borger-Livet, der kun er alt for gængse.

Da jeg imidlertid ingen Academisk Grad har erhvervet og er vel gammel til at efterstræbe den, beder jeg om Allernaadigst Tilladelse til at holde offentlige Historiske Forelæsninger.

Allerunderdanigst

Nikolai Frederik Severin Grundtvig.

Christianshavn, d. 7de Mai 1838.

(Strandgade 56).

Over denne Ansøgning haves følgende Erklæring til Kancelliet:

Efterat Directionen denne Sag angaaende har brevvexlet med Consistorium, skulde man ikke undlade tjenstligst at melde, at der ikke vides at være noget til Hinder for, at den ansøgte Tilladelse kan meddeles Pastor Grundtvig.

Den Kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler, d. 12. Juni 1838.

Rothe. Hansen. Kolderup Rosenvinge.

Herom skete nu Meddelelse fra Kancelliet til Biskoppen over Sjællands Stift og til Politidirektøren i Kjøbenhavn.